

NÁŠ HLAS

INDEPENDENT CZECHOSLOVAK WEEKLY—NEZÁVISLÝ ČESKOSLOVENSKÝ TÝDENÍK

Saturday, February 16, 1963.

Authorized as second class mail by the Post Office Department, Ottawa, and for payment of postage in cash.

No. 7 (305) Vol. IX.

ABECEDA A NEZAMĚSTNANOST

Mluvené a psané slovo v angličtině jsou od sebe dnes tak daleko, že anglický pravopis se stal vážnou překážkou na cestě k umění čísti. Dokonce i na některých univerzitách se vyskytuje až pětina studentů, kterým se předepisují mimořádná cvičení ve čtení. Tím smutněji to vypadá mezi vrstevy, které nehledají obživu ve vědě nebo písemnictví. Na neštěstí pro ně se každé zaměstnání v Americe stává rostoucí měrou závislým na gramotnosti. Se stoupající automatizací je stále méně a méně míst pro nekvalifikované dělníky a možnost najít zaměstnání je nerozlučně spjata s příkazem o uchazečově schopnosti alespoň číst. V Chicagu na příklad celá polovina těch, kteří pobírají podpory v nezaměstnanosti jsou lidé, kteří neumějí buď číst vůbec nebo čtou tak špatně, že je lze rovněž považovat za ngramotné. Ne o mnoho lépe je tomu v Detroitu a Philadelphii. Některá americká města zavádějí proto povinné kurzy čtení pro ty, kterým poskytuje sociální pomoc. Ranní hodiny jsou na četných televizních stanicích věnovány učení čtení, což je vítáno zejména těmi, kdo se stydí přiznat, že jim čtení činí obtíže. Zřejmě je však základní problém jak v metodě učení čtení tak v zastaralém pravopise.

FEIERABENDOVO SVĚDECTVÍ

Prof. VRATISLAV BUŠEK

Není mnoho pamětníků nejosudovějších dob Československé republiky, kteří by si byli vědomi své historické odpovědnosti a povinnosti sepsat své Paměti, konfrontovat je s pamětmi jiných a dosažitelnými dokumenty, a vydat svědectví o své činnosti. L. K. Feierabend patří mezi ně.

V prvním díle svých pamětí "Ve vládách Druhé republiky", vydaném v roce 1961, Feierabend vyličil, jak ho Mnichov zastihl jako diváka, na muže tak vysokých posic až ku podivu málo informovaného. L. K. F. nebyl ovšem vedoucím agrárním politikem. Jako předseda Československé obilní společnosti a vrchní ředitel agrární Kooperativy byl pouze "odborníkem" agrární strany. Po Mnichovu začalo ohlížení se po nových lidech, kteří by převzali na veřejnou odpovědnost za řízení osudů zmrzačeného Československa.

Dne 5. října 1938 byl L. K. F. povolán prezidentem Benešem, aby vstoupil do druhé vlády generála Srového, do vlády "vnitřního pořádku, rekonstrukce a hospodářského budování". Týž den večer prezident Beneš odstoupil. Předmnichovští politikové doufali, že vpozadí, za vládou odborníků, budou moci pokračovat v politickém vedení národa. Dne 30. listopadu, po dohodě politických stran, pod vedením posl. Berana a Hampla, byl zvolen Národním shromážděním za prezidenta Československé republiky dr. Emil Hácha. Hácha, který nikdy nebyl politikem, měl radost, že "prezident Beneš mu k jeho volbě blahopřál" a nejednou vzkazoval Benešovi, že "se pokládá jen za jeho zástupce a že mu hned odevzdá úřad, jakmile se vrátí". Hácha, po svém zvolení, pověřil Rudolfa Berana předsednictvím nové vlády, ve které L. K. Feierabend zůstal jako ministr zemědělství. Dne 12. března 1939 se L. K. Feierabend účastnil korunovace nového papeže Pia XII. v Římě, kde jen z novin a nedostatečných zpráv se dovídal o obsazení Prahy Hitlerem, o zřízení samostatné Slovenské republiky a o odtržení Podkarpatské Rusi.

Ve druhém díle svých Pamětí, pokračuje L. K. Feierabend v líčení, jak se po svém příjezdu do Prahy dověděl od generála Inž. Al. Eliáše, že "vláda (Beranova) nedala souhlas k Háchově ujednání v Berlíně" a že podpis Háchu byl vynucen neodolatelným nátlakem, hrozbou Goeringovou, že bude bombardovat Prahu. Gen. Eliáš také prohlásil L. K. Feierabendovi, že Republika, která se nebránila za Mnichova "zjevně se nemohla hájit 15. března 1939". Dne 18. března L. K. F. referoval prezidentovi Háchovi o své návštěvě v Římě a z jeho úst slyšel tato trpká slova: "Prodělal jsem peklo v posledních dnech... Nemohl jsem jednat jinak, než jak se stalo... Byl jsem zaskočen a znásilněn. Vím, že historie mne bude soudit, ale doufám, že bude soudit spravedlivě." L. K. Feierabend říká, že si on, i jiní, kladli už tenkrát otázku, zda to nebyl politický omyl Háchu do Berlína pouštět že však "Hácha rozhodně nebyl zrůdcem". V celém svém druhém díle Pamětí se upřímně snaží dokázat, že Hácha byl čestným vlastencem, na kterého spadlo nejtěžší břemeno odpovědnosti za osudy československého národa v dobách tak mimořádných. Ostatně, stejně těžká odpovědnost ležela na všech členech Beranovy vlády po 15. březnu, a po 28. dubnu na nové vládě Protektorátní generála Eliáše, do které L. K. Feierabend na naléhání Beranova, Hamplovo, Englišovo a Jaroslava Kvapila vstoupil. Nejednou si mnozí, i L. K. F. kladli otázku, zda mohou setrávat ve vládě za stupňovaného teroru von Neuratha a K. H. Franka vůči československému lidu. I po studentském krveprolití dne 17. listopadu jim však byl povzbuzením Benešův vzkaz že mají "zůstat v protektorátní vládě a že dosud nepřijel čas, aby pouštěli svá místa jiným". a že "odboj (londýnský) nezádá (od nich) doma žádných zbytečných obětí". Pro většinu čtenářů bude překvapivě odhalení, že se v Protektorátu na přání Benešovo na konec vytvořilo Politické ústředí domácího odboje pod vedením kancléře Šamala, a že do tohoto P. Ú., L. K. Feierabend jako aktivní ministr Protektorátní vlády vstoupil. Ještě větším překvapením je svědectví Feierabendovo o tom, jak prezident Hácha, generál A. Eliáš a býv. prezident Beneš na počátku loyálně spolupracovali. Dnes ostatně i komunisté některé dokumenty o této spolupráci uveřejnili. Nebylo vinou Háchovou, že po zatčení gen. Eliáše přestal "poslouchat vzkazy" (známého pod krycím odbojovým jménem Prorok), kolem poslance Nečase, Ad. Procházky a L. K. Feierabenda. Po zatčení poslance Richtera (člena P. Ú.), který tak mnoho vyzradil a po neopatrné žvanivosti nejbližšího okolí kancléře Šamala, upozornil gen. Eliáš L. K. Feierabenda, že si Němci žádají jeho demisi a že v nejbližších hodinách musí uprchnout za hranice. K útěku dne 22. ledna 1940 dopomohl L. K. F. vynikající člen P. Ú. - a na konec přece jen ne dost opatrný zatčený a popravený architekt VI. Grégr, Oběti odhalení P. Ú. byly veliké. L. K. Feierabend — aktivní ministr protektorátní vlády a člen P. Ú. — však šťastně uprchl do Londýna.

Tento nejobdivuhodnější zjev spolupráce domácího i londýnského odboje nezůstal ovšem natrvalo utajen německým orgánům. Kruhy podezření se stále více zužovaly kolem generála Eliáše (známého pod krycím odbojovým jménem Prorok), kolem poslance Nečase, Ad. Procházky a L. K. Feierabenda. Po zatčení poslance Richtera (člena P. Ú.), který tak mnoho vyzradil a po neopatrné žvanivosti nejbližšího okolí kancléře Šamala, upozornil gen. Eliáš L. K. Feierabenda, že si Němci žádají jeho demisi a že v nejbližších hodinách musí uprchnout za hranice. K útěku dne 22. ledna 1940 dopomohl L. K. F. vynikající člen P. Ú. - a na konec přece jen ne dost opatrný zatčený a popravený architekt VI. Grégr, Oběti odhalení P. Ú. byly veliké. L. K. Feierabend — aktivní ministr protektorátní vlády a člen P. Ú. — však šťastně uprchl do Londýna.

Je málo pamětníků osudových dní pomnichovských, kteří by dovedli a mohli tolik toho říci, jako L. K. Feierabend. L. K. F. koná velkou službu historii vydáváním svých Pamětí.

PO OSMI MĚSÍCÍCH OPĚT K URNÁM

NEROZHODNOST SVRHLA DIEFENBAKEROVU VLÁDU

Po osm měsíců se udržovala volební zápas bude sotva zajímavý. Volební programy všech stran budou nesporně pěkné a budou naplněny dobře i méně dobře miněnými volebními hesly. Voliči však sotva budou moci zapomenouti, že buď tatáž nebo obdobná hesla slyšeli již před osmi měsíci a že ani strana, která byla dosud u vlády ani opozice nevyvaložily žádné zvláštní úsilí, aby je uskutečnily. Dají proto své hlasy ne na podkladě volebních programů, ale na podkladě svého posouzení zásadního charakteru té které strany a jejich představitelů.

Nám uprchlíkům byla konservativní strana sympatická svým odporem proti otrockým režimům za železnou oponou, liberální a nová demokratická strana svým sociálnějším programem. Na nikoho však nemohlo působit hlubokým dojmem, když liberální strana předsedala přes noc se stoprocentního odporu proti atomovým zbraním na jejich stoprocentní podporu. Volba mezi stranami nebude tedy tentokrát nijak lehká a každý z nás se bude muset rozhodovat podle svého nejlepšího vědomí a svědomí.

Nám uprchlíkům byla konservativní strana sympatická svým odporem proti otrockým režimům za železnou oponou, liberální a nová demokratická strana svým sociálnějším programem. Na nikoho však nemohlo působit hlubokým dojmem, když liberální strana předsedala přes noc se stoprocentního odporu proti atomovým zbraním na jejich stoprocentní podporu. Volba mezi stranami nebude tedy tentokrát nijak lehká a každý z nás se bude muset rozhodovat podle svého nejlepšího vědomí a svědomí.

Nám uprchlíkům byla konservativní strana sympatická svým odporem proti otrockým režimům za železnou oponou, liberální a nová demokratická strana svým sociálnějším programem. Na nikoho však nemohlo působit hlubokým dojmem, když liberální strana předsedala přes noc se stoprocentního odporu proti atomovým zbraním na jejich stoprocentní podporu. Volba mezi stranami nebude tedy tentokrát nijak lehká a každý z nás se bude muset rozhodovat podle svého nejlepšího vědomí a svědomí.

NA ZÁPADNÍ FRONTĚ OPĚT RUŠNO

KUBA ZÁVODÍ SEVROPOU O PRVENSTVÍ V DŮLEŽITOSTI

Život na mezinárodní scéně byl v posledním týdnu pln událostí. Sotva byla zamítnuta žádost Velké Britannie o její účast na Evropském trhu, dostává se Britanii sympatií se strany oněch pěti zbývajících partnerů trhu, kteří se podrobili francouzskému diktátu. Děje se tak spíše na škodu věci, protože Velká Britannie měla dost kdy se rozhodnout o svém vztahu k Evropě. Evropský trh existuje od března 1957, tedy šest let, ale Anglie zažádala o členství teprve před osmi měsíci. V roce 1957 byla by bývala přijata s otevřenou náručí, avšak ani za posledního půl roku nedovedla se rozhodnout, chce-li výměnou za účast na evropské prosperitě obětovat něco ze svých zájmů v zámoří, i když členové Britské pospolitosti projeví jasně svou ochotu smířit se s novým postavením Anglie a najít si náhradní trhy za částečně ztracený anglický. I Anglie musí však pochopit, že každá pospolitost přináší nejen práva, nýbrž i povinnosti. Stejně ovšem jako její věci neprosívají krokodýli slzy Itálie, Holandska, Lucemburska, Belgie a západního Německa, tak neprosípo věci de Gaullovo dramatické odmítnutí. Churchill v podobných situacích nechal své protivníky "smažit se ve vlastní šťávě".

Daleko větší význam než přiblížení dveří před anglickým nosem má obchodní smlouva Francie se Sověty, ale napřed několik slov o Kubě a vztahu Spojených států k sousedům. Kuba se znovu objevila na předních stránkách světového tisku. Kennedyho odpůrci tvrdí, že se na Kubě formuje celá sovětská armáda i s novými ofenzivními zbraněmi. Kennedyho stoupenci na to odpovídají, že jim o tom není nic známo a že šifrování takových zpráv by mělo informovat úřední místa, odkud se pramení jejich informace. Fakt je ten, že se Kennedymu nepodařilo vyřešit kubánskou situaci tak, aby Kuba přestala být ohniskem nepokoje. Zdá se, že se spolehlí příliš rychle na sovětskou ochotu ke smíru a Sověty toho opět použily k tomu, že se snaží Castrovi na oko po-

máhat. Castro sám však začíná koketovat s čínskými komunisty, jimž projevuje sympatie, což je samo o sobě dokladem, že Sovětům již příliš nevěří. Není však pochyby o tom, že kdyby Kuba začala znovu ohrožovat americký kontinent, že by Spojené státy opět našly energii z dob poslední krise.

Spojené státy zůstávají i nadále hlavním ručitelem míru ve světě, a to je stává do značné choulstivé situace, kdykoli se snaží připomenout svým partnerům jejich povinnosti. Velká Britannie přijala celkem klidně americké rozhodnutí upustit od výroby rakety, která zastarala, dříve než byla vyrobena, třebaže to stojí Britanii bezkou částku peněz. Francie naproti tomu revolte velmi otevřeně proti americkým nárokům na vedoucí úlohu v obraně Evropy, i když Francie zatím není s to nahradit americkou pomoc ničím stejně účinným. Dojemně však bylo kanadské rozhodnutí, když Spojené státy vytály Kanadě veřejně (i když to nebylo původně veřejně myšleno), že nejen nesplnila přijaté závazky, ale co horšího, nedovede se rozhodnout ani tak ani tak, pokud jde o přijetí atomových zbraní. Velikost Spojených států přináší jim tedy i mnoho trpkých chvilí, provázejí-li svou pomoc četní poněkud hlasitějšími. Ze jsou naše sympatie spíše na straně Spojených států než jejich oponentů, nemusíme říkat. Americká pomoc stojí americké občany bezkou řádku dolarů a nikdo se nemůže divit, že nejsou ochotni dvakrát prosit ty země, kterým pomáhají, aby jejich pomoc laškově přijaly.

Jak jsme však řekli, největší pozornosti si z událostí posledních dnů zaslouží francouzská obchodní smlouva se Sověty. Ne, že by šlo, vyjádřeno v dolarech, o mnoho. Zahraněční obchod Sovětského svazu s ostatním světem vůbec se rovná sotva čtvrtině zahraničního obchodu Spojených států, třebaže je počet sovětského obyvatelstva nejméně o desetinu vyšší než počet obyvatelstva Spojených států. Dokonce i zah-

OTTO GRÁF NA VĚČNOSTI

Náhly odchod dřívějšího redaktora soc. dem. týdeníku "Svět práce", později v exilu redaktora Svobodného Evropy (pod pseudonymem Jožka Tábor) překvapil bolestně mnohé jeho přátele v Kanadě. Mezi jeho četné zásluhy patří také to, že po odjezdu N. Dubna do USA redigoval v Ludwigsbu "Československé Noviny", které našemu po-únorovému exilu pomohly překonat obtížné začátky v táboře. Později přešel Otto Gráf do mnichovské vysílky RFE a specialisoval se na odborářské problémy. Těšil se vždycky, že naše vlast bude zase brzy svobodná - bohužel i když se tak stane, Otto Gráf se toho vysněného dne už nedočká. Budiz mu německá země lehkou!

SVOBODA NA PRODEJ

Castro zvýšil cenu svobody. Zdrážil letenky a lodní listy pro Kubance, kteří chtějí opustit Kubu navždy. Bude se od těchto exulantů požadovat také vyšší poplatek za vystavení pasu. Není to příliš lehké od pana Castro, ale kolik lidí u nás doma by rádo obětovalo všechny svůj majetek, pokud ještě nějaký mají, kdyby jim bylo dovoleno odejít do zemi svobody? Jako obchodník má Castro k západnímu světu blíž než země za Oponou, kde ani peníze ani cit nehrají žádnou roli. LT

TVRDÉ 'Y' NA INDEXU

Mladá fronta otiskla rozhovor o českém pravopisu, který prý "po všech změnách zůstal doposud velmi složitý". Jsou tu i nadále četné problémy jako rozlišování "i" a "y", udržování nevyssloveného "j" jako ve slově "zapomněl", a podobně. Účastníci rozhovoru soudí, že situace volá po dalším zjednodušení zásadního rázu.

DVĚ Z HOLLYWOODU

Ve filmu "The Joker is wild" postavili Franka Sinatru před těžký úkol. Měl sedět u baru a odmítnout nabídnutou whisky. Když se tato scéna setkala už asi po dvacáté s naprostým nezdar, zavolali "stuntmana", aby to sňal za Sinatru. Pak se to podařilo.

★

Jazz prý vznikl v New Orleans a odtud se rozšířil po světě. Jak jinak, když černé muzikanty nepustili na autobus?

(Pokračování na straně 2.)

POPRAVENÝ REHABILITOVÁN — V BULHARSKU

Vůdce bulharské komunistické strany Kostof, který byl popraven v roce 1949, byl nyní rehabilitován. Odsouzen byl tehdy jako "titův stoupenec a "americký špión". Nyní prohlašuje ústřední výbor bulharské komunistické strany, že Kostof byl vynikající komunist, který zůstal věrný zásadám komunismu až do svého "tragického konce". Tolik v Bulharsku. V Československu však, kde se jméno Kostof vyskytovalo při procesu se Slánským a druhý jako doklad zrádovství popravených předáků, stále ještě nikdo nepomýšlí na očistění nevinných obětí a postavení před soud těch, kteří je poslali na popraviště.

LIDOVÝ KOMENTÁŘ DOMA

Obyčejný občan ČSR, který nemá žádné vládní výhody a žije jen z toho, kolik mu ouřady nechají, oplácí vládě alespoň sršatým humorem. Říká: Letošní rok 1963 bude lepší než 1964, ale horší než byl 1962.

JITKA ŠIMONOVÁ

Z CIZINY JEDNOU VĚTOU

— LT —

Větší svoboda tisku, která posledních několik měsíců existuje ve Španělsku, měla za následek větší poptávku po novinách. Náklad některých novin se zvýšil až o třetinu.

—o—

Podle rozhodnutí polské vlády bude několika postátněným podnikům udělena větší svoboda ve vedení; jde hlavně o chemické podniky a obchodní loďstvo.

Špatné plánování mělo za následek hromadný odchod specializovaných dělníků z různých průmyslových podniků postavených na Sibiři. Jen v Kuzněcké oblasti bylo promarněno šest set milionů rublů na stavbách, které nyní stojí prázdnotou.

—o—

Podle zprávy z Bonnu bude východoněmeckými tanečními pedagogy sestaven "lidový Twist", který bude odpovídat "socialistickému" pojetí kultury.

Ku konci roku 1945 a počátkem 1946 Indie vřela politickým neklidem jako sopka s horkým lávovým nitrem. Vyjednávání s britskou vládou o samostatnost postupovala příliš pomalu netrpělivým indickým davům a demonstrace se staly běžným zjevem v Indii těch dnů. Jejich průběh v jednotlivých městech byl různý podle okamžité nálady demonstrijících a zvláštních důvodů, které k bouřím někdy zavdaly příčinu. Rozmar královny je vrtošivý jako dubnové počasí. Britové byli někdy jen obtěžováni. Jindy došlo k zraněním i zabíjení. Demonstrace v Bombaji byla zvláště tragická, a jméno vzpoura by se pro ni lépe hodilo než demonstrace. At však byl průběh demonstrací radikální nebo umírněný, rozhořčená nenávisť mas se vybíjela bez výjimky na motorizovaných dopravních prostředcích, které byly v indických očích nenáviděným symbolem západní civilizace a bílé nadvlády. V plamenech shořelých aut se ventilovala nenávisť proti bělochům potlačovaná po staletí, když se rozpoutaly národní fanatismus nevymlkl úplně umírněujícímu vlivu organizátorů těchto manifestací.

Hyderabad měl svůj podíl na demonstracích vyvolaných uvězněním Mahatmy Gandhího roku 1942. Ale po válce byl tento stát s mohamedánskou většinou, kterému vládl Nizam, poměrně klidný a bílí se v něm očividně těšili bezpečným výsadám vládnoucí třídy.

Československá kolonie ve Fatehnagaru, který byl vzdálen od hlavního města Hyderabadu asi

NA ZÁPADNÍ FRONTĚ OPĚT RUŠNO

(Dokončení se strany 1.)

raniční obchod Francie, čtyřikrát menší než jsou Sověty, je o pětinu vyšší než obchod celého Sovětského svazu. A zahraniční obchod Sovětů s Francií je tak malý, že ho vyčíslují jen skutečně podrobné statistiky. Zavazují-li se proto Francie a Sověty zvýšit svůj vzájemný obchodní styk o deset až patnáct procent, nezavazují se k příliš velké věci, přesto má však jejich dohoda mimořádný význam s hlediska dalšího vývoje a s hlediska, co mají oba partneři na mysli a o čem zatím nemluví.

Jak známo, význam Evropského trhu není jen v tom, co přinesl svým účastníkům hospodářsky, ale také a skoro hlavně v tom, že je sblízuje politicky a stává se základem příští evropské politické jednoty. Nechtě se proto při posuzování francouzsko-sovětské obchodní dohody ozývá otáz-

ka, zdali má Francie na mysli něco podobného i ve vztahu k Sovětům? Je De Gaulle přesvědčen, že může změnit povahu Sovětského svazu hospodářským sblížením? Jestli ano, je ochoten nejen pomáhat Sovětům hospodářsky, ale žádat na nich také důkazy, že jsou ochotny uvolnit diktaturu za Železnou oponou? Má na mysli jen zájmy Francie nebo je ochoten se stát mluvčím národů porobených Sověty? Zatím se Západ smiřuje s Železnou oponou jako neměnným faktem; chystá se De Gaulle toto stanovisko změnit přímým stykem se Sověty? Jestli ano, a jestli se jeho nové poslání zdaří, vejde do dějin jako nový Napoleon. Má-li však na mysli něco jiného, přinese zotročeným národům jen nové zklamání, zklamání, kterého si užil již víc než dost.

FRANTIŠEK TŘEŠŇÁK

"KDE JE TO NARUBANÉ UHLÍ?"

BRATISLAVSKÁ OTÁZKA VLADĚ

"Co jde lidem na nervy?" ptá se bratislavská Pravda. "Když před vánoční byly ty mrazy, v jedné bratislavské mlékárně — a ne jen v jedné — lidem, kteří čekali na mléko, šlo na nervy, že tam bylo tolik popraskaných láhví. Mraz je při rozvážce roztrhal. A když mléko tálo, teklo po dlážděch. Někteří stáli v mléku po kotníky, jiní dokonce po kolena a některým, když o tom vyprávěli, se už mléko z mlékárny valilo na ulici. Ale fakt je, že velké množství mléka přišlo nazmar. A to lidi zlobilo a proto zehrali a nadávali na hloupost těch, kdo to zavini. A když se to opakovalo i druhý den, nadávali a hubovali ještě víc — na nesvědomitost, na lajdáctví — a zaobalené na socialismus..."

A bratislavská Pravda pokračuje: "Když žena hospodyně musí sbíhat půl Bratislavy a půl dne prostát ve frontách, když shání, co by dala do hrnce, bodejť by nehubovala. Když někde čekáš na vlak i dvě až tři hodiny a zuby ti drkotají zimou, bodejť by nelétaly kletby. A když jsi v Uhelných skladech vymodlil a vyškemral dvacet kilo uhlí t potom ti v novinách, kterými zapaluješ v kamnech, padne do očí zpráva o tom, že ten a ten důl narubal tolik a tolik tisíc tun uhlí nad plán, bodejť bys nezlořečil, kam se tedy to uhlí poděje, když už nech-

ceš podezírat novináře ze lži. A jiných takových a podobných nedostatků a nepořádků je víc než dost, aby si jich lidé mohli nevšímat, aby jim nešly na nervy. Dnes vůbec ledacos jde člověku na nervy..."

UDAVAČI OPĚT NA SCĚNĚ

"OZNAMUJI, ŽE SE SVÍTÍ NA CHODBĚ, A TO SILNOU ŽÁROVKOU"

V Československu je tak kritický nedostatek elektrického proudu, že dělá denní život pracujících nesnesitelným. V rámci nejchudšího využití elektrické energie pracuje část závodů v neděli a pracující dostávají náhradní volno některý všední den. Nebylo by to tak kritické, kdyby měla v ten den volno i celá rodina. Ale děti jdou ráno do školy, žena také odchází do zaměstnání a muž zůstane sám ve studeném bytě. Nemůže si uvařit, nemůže poslouchat radio, nemůže se ani oholit.

Z úsporných důvodů se v dvou-směnných závodech přesunují odpolední směny na noc. Žena pracuje ve dne a muž v noci. Setkávají se když jeden zavírá a druhý otevírá dveře. Rodiče se nemohou přesvědčit o školním prospěchu dětí, děti nemohou povědět rodičům své problémy.

A co když někdo z rodiny stá-

Zatím co Spojené státy už dávno tančí tanec bossa nova, československý komunistický režim se začal zamyšlet nad "škodlivostí" včerejšího twistu a předvčerejšího jive.

Casopis "Ludová tvorivost" nadhodil dokonce otázku, zda "bychom neměli jive a twist odstranit z našich tanečních parketů? Zbavili bychom se tím rozličných výstřelků a nechtivostí, které se občas (ale stále v menší míře) objevují při našich tanečních zábavách? Je možné vůbec zastavit rozšíření těchto tanců mezi naši mládež?"

Autor této úvahy si pak klade otázku, zda se oba tyto tance mezi čs. mládeží rozšířily proto, že je "s oblibou tančují mladí zločinci a beatnici v Americe?" A přiznává, že se "jistě najde i několik obdivovatelů Západu, pro které twist znamená jakýsi projev 'tajných' sympatií s americkým způsobem života". Avšak to prý jsou výjimky.

Stejně příznává značný vliv západní hudby na čs. mládež i plzeňská Pravda: "Jsme svědky toho, že k nám pronikly ve značné míře cizí skladby, které nebyly vydány ani v notách, ani na deskách, ani vysílány naším rozhlasem. Byly prostě odposlouchány z ciziny a rozšířeny."

ohřát mléko, když má na ně chuť, ani nemůže číst, když se začne stínovat, protože ani vařit nehřeje, ani žárovka nesvítí.

V denním životě se z novu uplatňují zvýšenou mírou stalin-ské slidičské metody. Soudružka z Prahy VI udává vysokoškolskou kolej, že se tam svítí na chodbách. Posluchač rozhlasu píše úřadům, že v trolejbusích a tramvajích se zbytečně svítí. A pionýři z devítiletky v Hloubětíně slibují, že budou doma i ve škole bdít nad spotřebou elektrického proudu. Prohlédnou žárovky a silné vymění za slabší.

Kdo kdy u nás svítil zbytečně? Proud býval vždycky drahý a naše hospodyně jsou známé svou rozumnou šetrností. Ale malé žárovky ve školních třídách, stolní lampy v kancelářích bez jakéhokoliv stropního osvětlení a jediná slabá žárovka doma ve studeném bytě, to je opravdu víc než člověk snese.

K stejnému dospělo i Rudé právo v kritice silvestrovského programu pražské televize, již vytýkalo, že "na Silvestra byla v televizi premiéra twistu". Zároveň se však také stavělo proti zákazu twistu a konstatovalo: "...zákaz by se dosáhl jen toho, že mladí, jimž se tanec líbí, by ho tancovali — s vyloučením veřejnosti. A za druhé — pak by měl twist charakter zakázaného ovoce".

Twist jistě velmi brzy zmizí i bez zákazu, neboť bude nepochybně vystřídán — tancem bossa nova!

"I REMEMBER MAMA"

Na obrázku vidíte sl. Gitu Štalmachovu, která hraje v první "mezinárodní" scéně v Torontě,

t. j. v divadelním představení pořádaném společně všemi torontskými národními skupinami v Crest Theatre v neděli 10. března (odpoledne i večer). Hra je z prostředí téhožvaleckého prostředí a jmenuje se "I Remember Mama - Pamatuji si maminku". Lístky, po dolaru až dvou padesáti, vám pošle Mrs. E. Stecher, 117 Beodford Rd., Toronto 5.

Paměti bývalého čs. ministra Ladislava K. Feierabenda "Ve vládě Protektorátu" vydalo nakladatelství Universum Press Co v New Yorku a prodává ji po \$ 2.50. Kniha má 171 stran. Je ji věnován náš úvodník, který napsal prof. Dr. Vratislav Bušek.

TEMPL HYDERABADSKÝCH MALOMOCNÝCH

JOŽA PROCHÁZKA

sedm milí, byla tvořena asi stovkou techniků, kteří přišli do Indie roku 1941, aby tam vybudovali zbrojovku na výrobu kulometu ZB v rámci válečného úsilí londýnské československé vlády. Anglický název kulometu byl Bren Gun, podle mateřské továrny v Brně.

Historie podniku ve Fatehnagaru je historií jedné z nejdůležitějších válečných lodi druhé světové války zosnovaných na straně spojenců. Technici byli rekrutováni českým podzemím v obsazeném Protektorátu a londýnskou vládou z Českoslovačků v zahraničí. Obráběcí stroje pak dodali, nevolky — sami Němci. České podzemí a jeho spojky v zahraničí získaly oklikou povolení k jejich vývozu z Německa do Peronovy Argentiny, která se těšila Hitlerově přízni pro svou neutralitu nakloněnou nazismu. Když stroje došly do Istambul, jejich určení byla změněna v dohodě s tureckou bankou financující transakci a byly přeloženy na loď, které je dovezly do Indie. Po skončení války byla zbrojovka vybudovaná Českoslovačky ve Fatehnagaru zlikvidována a stroje byly rozptýleny do různých indických arsenálů a její budovatelé se vrátili do Československa.

V dubnu 1946, rok po skončení války, fatehnagarští Čechoslováci stále ještě čekali na přidělení lodí, která je měla dopravit do Evropy. Jednoho dopoledne se vraceli Petr

a pan Stoček od dentisty ve vojenské lorry. Hyderabadské ulice tonoucí v záplavě tropického slunce byly jako vymety. Jeli po širokém bulváru lemovaném platany. Pojednou viděli, jak na jeho druhém konci do něho vplnul zástup s vlajkami s půlměsícem. Valil se proti nim. Byl pátek, který je mohamedánskou nedělí a mohlo být jistě tisíc důvodů, civilních i náboženských, k pořádání průvodu v den svátečního klidu. Jak se však blížili k pochodujícím, všimli si, že dav byl ozbrojen holemi s bodci, starodávnými šavlemi a jinými primitivními zbraněmi. V nejbližších okamžicích je zástup zastavil. Z rozčilených tváří domorodců bylo patrné, že nešlo o nějakou společenskou událost a Petrovo srdce zabušilo v nebláhé předtuše. Hyderabad měl tedy přece mít svůj podíl na demonstracích, jimiž se indický národ dožadoval své svobody!

Dav obklopal jejich vůz jako pěníci se jazyk rozbouraného moře olizující chytivé člen ztroskotaný na skále, chystaje se pohltit kofist, která nemůže uniknout. Bylo to, jakoby roj podrážděných včel útočil slepě na předmět, který nahodile stojí v cestě jejich živelnému procesu rojení. S očima planoucima fanatickou nenávistí, mávajíc svými zbraněmi a vykřikující výhrůžná slova, žádali Petra, pana Stočka a jejich indického šoféra, aby opustili

lorry.

Blankytně modrá tropická obloha se klenula nad městem a hluchým, hrozivým zástupem jako kontrast mezi spořádaností přírodních zákonů a ničivým záhalem lidské ruky pustošící dílo stvoření. Petr pocítil náhle ve svém nitru mocnou touhu vyčutnat z života více, než mu bylo dosud dopráno. Pocit smutku nad ním, co možná nebylo dokončeno, prosloveno, objeveno, prožito, sevřel jeho srdce. Když později pročítal ve Vojně a Míru místo, kde Tolstoj líčí dojmů knížete Andreje ležícího na bojišti u Slavkova ve smrtelném zranění, vybavil se mu okamžité jeho vlastní myšlenkový postup ve vteřinách, v nichž cítil svůj vlastní život ohrožen.

Dav zatím už vyvlekl pana Stočka, který seděl vzadu ve voze.

Něco se musí rychle stát, myslil Petr; nějaký zážrak, který by zadržel tento násilný vývoj události hroící rozdrtit bezpečnost trojice mužů spojených pojednou poutem společného nebezpečí. Žádnou cenu nechtěl opustit lorry, která v tomto okamžiku zosobňovala bezpečnost, naději a útočiště. Ve zlomku vteřiny mu hlavou probleskla vzpomínka na českého doktora, jehož jeep se ocitl v demonstrijícím davu v Kalkutě v roce 1942. Doktor, se střípký své znalosti indického jazyka, vysvětlil rozjitřenému zástupu, že přes

svou britskou uniformu není Angličan, ale člen národa, "který stejně jako vy bojuje za své osvobození. Přeji vám svobodu, stejně jako přeji svému nešťastnému národu, aby svrhl jho německého ujařmení". Jeho naléhání odemklo srdce zfanatisovaného davu. Nechali ho odejet i s jeepem, pokoení citice s pokoeným. Doktor byl později dekorován britským velitelstvím pro svou duchapřítomnost, která zachránila dopravní prostředek, jenž ve válce měl hodnotu zlata.

Ve své tísní se Petr chytí stěbla. Lidé v Hyderabadu znali československou kolonii a její osadníky známé svou demokratičností ve styku s domorodci.

"Jsme Čechoslováci z Fatehnagaru, hosté v této zemi. Nenechte ani viny na příčinách vašich stížností, ani nám není možno ovlivnit splnění vašich požadavků. Přejeme vám dobro. Nechte nás jet v míru." Jejich domorodý šofér překládal Petrova slova.

Ti, co stáli u vozu, sdělovali šoférova slova těm, kteří je neslyšeli.

Dav zaváhal jako rojící se včely, jejich bojovnost byla utupena dýmem dmychaným na ně z včelařova měchu.

Petr viděl jejich zakolísání. Cíle instinktivně, že tisícíhlavé monstrum svíjející se před jeho očima v křeči pudů, žádající ukojení v násilí, neztratilo dosud avazovací schopnost, zdvořil své úsilí. Šofér překládal jeho slova:

"Allah soudí spravedlivost vašeho hněvu. At je však bezpráví, proti němuž se bouříte jakákoli, sotva je odstraníte násilím svých rukou."

VÍCE NEŽ PŮL MILIONU OSOB DOSTALO KANADSKÉ OBČANSTVÍ

od doby, kdy zákon o kanadském občanství vstoupil v platnost v r. 1947.

V samotném roce 1962 složilo více než 72.000 osob přísahu věrnosti a stalo se plnoprávními členy kanadského společenství.

Toto je vřelý pozvání pro všechny nové příchozí, kteří byli připuštěni podle zákona do této země jako přistěhovalci před čtyřmi lety a devíti měsíci, aby podali žádost o kanadské občanství N Y N I.

Užijte všech práv a výsad plného členství kanadského národa

- práva volit
- práva na kanadský pas
- práva na veřejný úřad
- práva na plnou účast ve veřejných záležitostech kanadských.

Formuláře žádosti o občanství můžete obdržet od úřadu pro občanství u krajského nebo obvodního soudu, který je pro Vás nejbližší, anebo od Registrara pro kanadské občanství v Ottawě.

Ministr pro občanství a imigraci

Z davu vystoupil muž vysoké postavy, rozložitých raménou. Přistoupil k vozu a dobrou angličtinou řekl hluchně:

"Evropani mají vždy pohotově morální argumenty, když se jedná o zachování jejich výsad nad barevným člověkem, které jsou samy popřením spravedlnosti. Je pokrytecké od nich, když cití morální rozhořčení nad hrubou silou koloniálního národa, který si uvědomil sílu svých paží, když přece jejich vláda nad ním je založena na pouhé hrubé síle. Kromě toho je rouháním, když se nevěřící dovolává Allahovy spravedlnosti."

Jeho pohled byl nesympaticky pronikavý, tón hlasu drsný. Chvilku patřil na Petra, zřejmě bojuje mezi impulsem a střízlivým rozumem. Pojednou výraz jeho tváře pozbyl nepřátelského rysu. Řekl klidně:

"Vaše slova o Allahovi, který vyčkává skládání účtů jeho pravda, že nemáte co dělat s naší věcí. Nemějte obav, nezkříví se vám vlas na vašich hlavách. Otočte vůz a jeďte za svou věcí."

Když sudičky předly vlákno Petrova osudu, rozhodly, že fatehnagarský zázitek nebude pro něho více než nahlédnutím do skrytu jeho duše v okamžiku velké úzkosti. Několik Indů, kteří zřejmě jednali z rozkazu hmotného velícího, uvolnily pana Stoděsa z rukou davu a zatlačily demonstranty. Šofér počal couvat. V tom okamžiku, vidouce svou kořist unikat, nejbližší stojící se vápali po voze a dešt úderů jejich zbraní se snesl na stěny lorry. Postranními ulicemi, do nichž z dálí zaléhala vřava demonst-

rací, se dostali do Fatehnagaru, což znamená v urdu Město vítězství.

Po svém příjezdu do továrny, která měla telefonické zprávy o průběhu demonstrace, se Petr dozvěděl, že týž dav, který je nechal na pokoji bez vážného obtěžování, krátce na to zapálil residenci hyderabadského policejního šefa, Angličana a vnikl do paláce ministerského předsedy, domorodého aristokrata. Tomuto ustříhlí vousy, což je velkou pohanou v mohamedánském kodu cti. Byl v nemocnici na následky zacházení, které nebylo nijak v souladu s ohledy, které mu hyderabadský lid povinoval k vůli starobylosti jeho rodiny a jeho úřednímu postavení. Současně se také Petr dověděl o pozadí a příčinách demonstrace. Byly jiné než ony, které vyvolaly předešlé bouře v jiných indických městech, alespoň spočátku. Byly náboženské spíše než politické.

Co tedy pohnulo hyderabadský lid přivést v úděs harém indického ministra a poplenit jeho palác? V hyderabadské metropoli žijí desítky tisíců leprosních, které zákon nenutí žít v odloučení od lidských příbytků. V jeden den týdne jim je dovoleno přijít do ulic a žebrať. Americká náboženská mise postavila útulek pro tyto ubožáky. Péče o jejich tělesné potřeby však nebyla s to nasycit jejich duše prahnoucí po spirituální útěše jejich vlastního náboženství, jímž je mohamedánství. Tito osudem zavržení nešťastníci toužili po skromné muslimské svatyni na půdě svého asyly. Americký správce se zdráhal povolit mešitu na území, kte-

ré bylo dedikováno větší slávě křesťanského Boha. Jednoho dne správce odejel do Spojených Států na dovolenou. Když se vrátil, stál v zahradě nemocnice stánek Allahův zhotovený z bláta a prken, dílo pacientů samých. Naradil, aby tato pohana jeho Bohu byla odstraněna. Malomocní, podporováni místní náboženskou obcí, protestovali u Nizamovy vlády, která však byla bezmocná proti soukromému vlastnictví. Po dlouhém a rozhořčeném boji o legální stránce případu uspořádala muslimská náboženská obec veřejnou demonstraci. Avšak v oněch pohnutých dnech všechny indické demonstrace se nakonec změnily v demonstrace proti bílým.

Mr. Constantin Colinos byl 13 let hlasovým učitelem a nejbližším osobním přítelem zemřelého amerického tenoristy italského původu, Mario Lanza. Mario Lanza byl všemi znalci hudebního života považován za moderního Carussa.

Colinos říká, že Mario byl trochu líný při studování zpěvu a při studiu vůbec... Ale měl nadání, které není možné získat ani studiemi, ani učením. Byl to dar přírody. A Mario jej měl od samého začátku.

Okolo Mario Lanza se po jeho smrti vytvořilo mnoho legend. Byl prý neuvěřitelně velkým jedlíkem. Řekl třeba číšníkovi: "Podívejte se, dnes večer budeme

Do New Yorku přijel Rafael Kubelik, aby se zde, ve Spojených státech oženil. Náš spolupracovník Ivan Herben, se s ním setkal více méně náhodně a zaznamenal s Kubelíkem pro vás tento rozhovor:

"Rafaeli, chtěl bych využít té náhody, že jsme se sešli tady v New Yorku a chtěl bych se Vás zeptat, jaké máte muzikantské plány pro nejbližší dobu? Předně: Co budete hrát se svým orchestrem v Mnichově? Za druhé, kam jste pozván jako hostující dirigent po Evropě a po světě a samozřejmě, že nejvíce mě zajímá, jakou českou muziku budete hrát?"

"Jedu nejdřív zpátky do Mnichova, kde začnu zase se svým orchestrem pracovat na abonementních koncertech, to je tak prostředkem ledna, pak jedu do Kolína nad Rýnem a do Berlína s Berlínskou Filharmonií, budu s ní nahrávat nějaké desky a mám tam s ní pět abonementních koncertů s programem: Bruckner, Haydn a Dvořák..."

"Pro kterou gramofonovou společnost natáčíte?"

"Pro Deutsche Gramofon Gesellschaft. Pak jedu do Skandinávie, kde jsem každý druhý rok, Stockholm a Kopenhaegen..."

"Tam má česká muzika velkou tradici už od dob Talichových."

"Jistě, jistě, tam kráčíme ve šlépějích Talichovy práce, protože to skutečně byla velká věc, co pro českou hudbu právě ve Skandinávii udělal. Pak se vrátím do Mnichova a pojednu v létě do Würzburgu, kde jsou v létě každoročně Mozartovské festivaly. V létě jsem potom také v Ho-

landsku s Concertgebouw orchestrem, při festivalu dávám Osmou Mahlerovu — to bude velký podnik, no a pak se jede do Luzernu na festival..."

"Do Luzernu to pojedete domů..."

"Pravda, domů, no ano, ale na festival, to člověk má rád a rád se zas vrací, také s Berlínskou filharmonií tam mám koncert - a pak začne nová sezona. Nová sezona začne někdy v říjnu a to jde dokolečka pořád..."

"Ale vy jste mi neřekl, co budete hrát z české muziky, nebo co máte na programu..."

"Mám Dvořákovu Druhou Symfonii, mám Ostrčilovu „Křížovou cestu" a „Sukovu Serenádu pro smyčce" a pak klasickou hudbu, myslím nějakého Miču mám na programu zase a jinak teď momentálně nevím. Ano, budu hrát také Glagolskou mši."

"Janáčkovu „Glagolskou mši" - v Mnichově?"

"Ano, v Mnichově znova."

"Ale ten Ostrčil, to se málo hraje, za hranicemi, že?"

"Ano, vůbec skoro ne. To je báječná skladba."

"Ale povězte mi na konec, jak jste spokojen s orchestrem v Mnichově?"

"Velmi. To je prvotřídní orchestr a musím opravdu říci, že nejen po stránce hudební zralosti, ale také disciplíny, a vůbec srdcem — jsem našel něco, co je vlastně závidění — hodné. Nejenom že si nemohu stěžovat, naopak. Jsem vděčen orchestru za tolik lásky, kterou mi dává, a která mi umožňuje soustředit se na nejběžnější otázky a problémy hudby."

JAK SE VRÁTIT K TRAMVAJÍM?

DÁLNIČE ZABÍRAJÍ TŘI ČTVRTINY MĚSTSKÉ PLOCHY

Podobně jako Golem, kterého si pražský rabín Low uplácal z hlíny jako služebníka, aby jím byl později ohrožován, tak dnes osobní automobil, vytvořený člověkem pro rychlejší a pohodlnější dopravu, jeho volnost pohybu omezuje a začíná ho utlačovat. Alespoň v Americe, a zejména při cestě do práce a z práce. Důvod je v tom, že osobní automobily se rozmnožují rychleji než silnice a místa k parkování, a že je stále více Američanů, kteří raději jezdí do práce svým autem než těch, kdo dávají přednost veřejným dopravním prostředkům. Do nekonečna to tak nepůjde. V městě Los Angeles jsou už dnes dvě třetiny půdy věnovány silnicím, ulicím a parkovištím, a jen jedna třetina budovám. Město San Francisko slouží dálnice, které mají celkem 48 proudů; za necelesty dvacet let by však do San Franciska měly vést dálnice s 72 proudy, má-li se držet krok s populačním a automobilovým přírůstkem. Ve Washingtonu, kdyby se měly dnešní dálnice prostě rozšiřovat, by musely mít po 14 proudů a kolem středu města by se musela postavit okružní dálnice, na níž by mohlo jet 18

aut vedle sebe.

Američané celkem nemají nic proti tomu, aby se bouraly budovy, když je toho třeba, ale z budov se platí daně z nemovitosti, a z nich má město větší příjem, než by mělo z dálnice. Nehledíc k tomu, že udělat v městě místo pro jeden kilometr dálnice znamená přestěhovat 500 až 800 lidí z domů, které stojí v cestě.

Proč se tedy nejezdí více veřejnými dopravními prostředky? Dříve se jezdilo. Ale od roku 1940 osobní automobily odlákaly od veřejných dopravních prostředků 28 procent jejich pasažérů, což pro dopravní společnost znamenalo takové ztráty, že musely zvýšit jízdné skoro na dvojnásobek... Pomohly by státní subvence — ale to je opatření, které typický Američan má i podvědomě nerad. Zdá se však, že není vyhnuti.

Typický je plán města Atlanta ve státě Georgia, jehož uskutečnění by stálo 215 milionů dolarů. Je to plán využít železniční síť, kterou město už má, a upravit ji tak, aby po ní jezdily tramvaje. Ovšem moderní elektriky, jejichž průměrná rychlost by byla 65 kilometrů za hodinu, jejichž vozy by měly křesla jako v letadlech a v létě chlazený vzduch, které by jezdily prakticky jedna za druhou a na nichž by se vybíralo velmi nízké jízdné. Jediné prý tak by se totiž občané dali odlákat od svých osobních automobilů.

Žít dnes rabín Low, asi by řekl: Takové starosti bych chtěl mít.

Československý baptistický sbor v Torontě oslaví 21. leté výročí svého trvání, 17. února, 1963, o 11. hod. dopoledne Slavnostním řečníkem je Rev. František Brdlik, z Union City, Penna., USA. Shromáždění počínají ve středu 13. února a pokračují až do neděle 17. února. V týdně shromáždění počínají o 8. hod. večer. Kostel je na 1624 Queen St. West. O další informace volejte Rev. J. Nováka, 762-5960.

UČITEL O MARIO LANZOVI

MĚL NESMÍRNÉ NADÁNÍ, ALE NEVYNIKAL PÍLÍ

tvrdě pracovat. Potřebujeme proto dobrou snídani. A tak mi prosím přineste dvacet smažených vajec." — "Nepřeháním. Říkám pravdu", říká pan Colinos.

"Proč Mario Lanza zpíval tak málokdy v opeře?"

"Mario chtěl a plánoval angažmá v opeře, a byl by se z něho býval vyvinul jeden z největších lyrických tenorů naší doby. Je to tak. V opeře zpíval málokdy. Většinu svých rolí připravoval se jinou, takže jej opravdu dobře znám, a vím, že kdyby se býval rozhodl pro operní dráhu, jeho ztráta by byla pro hudební svět ještě citelnější. Tak či tak: celý svět ztratil úžasný hlas!"

SOKOLSKÁ JEDNOTA — BEZ ČECHŮ A SLOVAKŮ

Marie Provazníková. Léta jsem slibovala Montrealu návštěvu, letos konečně jsem se k ní dostala. Ale montrealští jsou přející, zařadili do mého programu také návštěvu dvou dalších jednot v provincii Quebec, Ottawa a Norandy.

Cesta do Norandy byla nezapomenutelná. 640 kilometrů skoro přímo na sever, z toho víc než třetina přírodní rezervací, pralesem s bobřími jezery, z kterého se někdy vynoří obrovitý los nebo losí kráva s telátky. Silnice je nádherná, že jsme většinou jeli rychlostí 120 kilometrů — a jsou na ní jen dvě indiánské vesnice. Ale za rezervací už začínají osady s těžními věžemi, většinou malých zlatých dolů, a za nimi je Noranda. Před pětacířetiletými lety tam byla ještě divočina, kde žilo jen pár osamělých lovců. V té době si jeden tvrdohlavý prospektor vzal do hlavy, že tam musí být zlato. Vsadila bych se, že to byl Čech, ačkoli historie o tom nic neví. Jak jinak by věděl o Otavě křivé, zlatonosné? Tamní řeka se totiž také jmenuje Ottawa, jenže se píše se dvěma t a s dvojím y. Prospektor zlato našel, zlatolám důl a ten brzy narazil na ložiska mědi, z nejbogatších na světě. Okolo dolu vyrostla dvě města asi s 45 tisíci obyvatel. Správa dolů zřídila mo-

derní rekreační středisko a ustanovila správcem Čecha, narozeného v Kanadě, Orlička. Jeho tatinek a dědeček, oba už dávno mrtví, byli Sokolové a tak pěkně mu o Sokole vyprávěli, že se bratr Orlíček před sedmi lety rozhodl založit v Norandě jednotu. Měl k pomoci několik Čechů a bývalého náčelníka lublaňského Sokola, ale ti všichni i s bratrem Orlíčkem se časem odstěhovali a v jednotě zbyl jediný Čech. Ale to už byla jednotka pevně zakotvena mezi Kanadany a pokračovala bez Čechů.

Dnes je to tedy naše první jednotka čistě kanadská a dělá nám radost. V tělocvičně má přes sto žactva, přes padesát dorostu, 14 mužů a 15 žen. V okřskových závodech je tvrdým soupeřem Toronta i Montrealu, kde přece máme cvičitele školené ve vlasti.

O vážnosti jednoty v obci svědčí, že starostou je šéf policie a jeho předchůdcem byl zástupce ředitele dolů. Ten se vzdal starostenství pro nedostatek času, ale je stále duší jednoty. O tom svědčí malý detail — ukázal mi dorostenku, které bych měla domluvit, protože je velice schopná, ale nechce rozumně kázní. Starosta, který si takto všimá dorostu — před tím klobouk dolů až na zem!

MEZINÁRODNÍ TĚLOCVIK

Technické komise mužů a žen Mezinárodní tělocvičné federace zasedaly 26. - 30. prosince v Paříži. Na zasedání byla přehlednuta dosavadní činnost, zhodnoceno mistrovství světa konané v Praze a schváleny termíny mezinárodních tělocvičných podniků: mistrovství Evropy v tělocvičce ve dnech 6. a 7. července 1963 v Bělehradě, v Jugoslavii; závod deseti nejlepších jednotlivců na mistrovství světa 9. července ve Vídni; tělocvičné závody v rámci olympijských her, 18. - 23. října 1964 v Tokiu. Kongres Mezinárodní tělocvičné federace se bude konat před mistrovstvím Evropy, ve dnech 30. června - 5. července 1963 v Bělehradě. Technická komise mužů usnesla několik změn: dosavadní výdrž 3 vteřin v prostných a na bradlech je snížena na 2 vteřiny; delší výdrž se trestá. Výdrž na kružích zůstává 3 vteřiny. Čas pro sestavu prostných byl stanoven na 1 minutu. V závěru zasedání byly schváleny povinné sestavy pro Olympijské hry.

SPOJENÉ STÁTY LIKVIDUJÍ ZÁKLADNY

Spojené státy se rozhodly zlikvidovat své raketové základny v Turecku a Itálii. Pocházejí z doby, kdy na nich byla závislá jak obrana Evropy tak Spojených států, z doby, kdy Státy neměly ještě rakety s dostředem přes pět tisíc mil. Dnes jsou ony základny jednak zastaralé, jednak zbytečné a o obranu Evropy i Spojených států je dostatečně postarano jednak základnami v Americe, jednak ponorkami vyzbrojenými raketou Polaris. O likvidování tureckých a italských základen se rozhodovalo již před kubánskou krizí, avšak kubánská krize jejich zrušení oddálila. Když byly zakládány, dělo se tak nejen se souhlasem turecké a italské vlády, nýbrž přímo na jejich žádost. Jak Itálie tak Turecko se cítily ohroženy sovětskou rozpínavostí. Kdyby nebylo bývalo bojových a provokativních řečí Gromyků Zorinů, nebyly by nikdy spatřily světlo světa.

Kanadští kuchaři všech národností pořádají výstavu svého umění v Royal York hotelu v pondělí 25. března v Torontě.

FRANTISEK LOJKÁSEK poslední známé bydliště Box 134, Prince George, B. C. Je hledán svou matkou. Další sdělení a matčiný dopis obdržel od fy. World Overseas Service, 781 Queen St. West, Toronto, Ont.

Odbočka Československého Národního Sdružení Batawa pořádá svůj tradiční "ZIMNÍ PLES" v pátek dne 22. února t. r. Začátek v 9 hodin večer v novém "COMMUNITY CENTRE" Batawa. Zveme krajany a naše přátele z celého okolí.

Výroční schůze odbočky ČS-NS BATAWA se koná v neděli dne 3. března 1963 v novém COMMUNITY CENTRE" na Batawa — začátek ve 3 hodiny. Před Valnou hromadou bude vzpomínka narozenin našeho prezidenta Osvoboditele T. G. Masaryka.

X. VALNÁ HROMADA KAMPELIČKY

se koná v hale Sv. Václava na 1094 Bloor Street West, Toronto dne 24. února 1963, o půl čtvrté hodině odpoledne.

Po schůzi občerstvení a Bingo o hodnotné ceny.

Nová kancelář na 740 Spadina Ave., bude otevřena k prohlídce v den valné hromady mezi 1. a 3. hodinou odpoledne.

ČESKÁ CUKRÁRNA V HAMILTONE
doporučuje
 vídeňské dorty
 mandlové a ořechové,
 české punčové dorty
 a výborné zákusky

JOE'S
BAKERY & COFFEE SHOP
113 KING ST. E. — JA 9-2323
Navštivte naši kavárnu!

LEKY, PRAVÉ ŠTYRSKÉ KOŠY A DÁRKOVÉ POUKAZY DO CSR
objednejte u krajaňské firmy
TATRA
CANADIAN TRADING CO.
144 Trenton Avenue,
MONTREAL 16, P. Q.
Phone REgent 3-3805.

JOHN GREGOR
Dovoluje si oznámiti, že opět provádí
veškerý Plumbing Heating, opravy a
nové práce, pod firmou
QUALITY PLUMBING & HEATING COMPANY
Volejte LE 3-8396

YAROSLAV HUEBER
(Dr. Jur.) LL.B.
Tel.: EMpire 8-5536
Ste 215
NOTAR A ADVOKAT
57 Queen Street West, Toronto 1

NOVÉ KOZICHY
NA MÍRU, PŘE-
MODELOVÁNÍ
Zboží se zárukou
Odborné opravy
FRANK PECH
238 KING ST. E., HAMILTON,
Ontario Tel.: JA 2-8926

DR. G. MRÁZ
ZUBNÍ LÉKAŘ
605 BLOOR STREET WEST
TEL.: LE 71841
Ordinuje dle úmluvy.

Bohoslužby v rodném jazyce
se konají každou neděli o
11. hod. ráno v čs. baptistickém
kostele na 1624 Queen
Street West.

Zpíva pěvecký sbor.
Každý srdečně zván.
Rev. J. Novák, Tel. 726-5960

KALENDAŘ PODNIKŮ V SOKOLOVNĚ
Sobota, 16. únor - Sibirinky, ráz
"Cirkus Humberto".
Sobota, 16. březen - Josefská zá-
hava.
Neděle, 17. březen - Valná hro-
mada Sokola Toronto 2.
Neděle, 31. březen - Tělocvičná
akademie.

Hodláte-li cestovat kamkoliv
AIRSEALAND
TRAVEL SERVICE
684 BLOOR STREET WEST
ODBORNE VAM PORADÍ
W. J. MARTINEK
KANCELAR: LE. 1-4661
RES.: RO. 9-3714
Listky na
spátky neb za hotové

L. LUNSKÝ, OPTIK
Prohlídky očí - Zhotovení brýlí
Prvotřídní kvalita
Rovněž český
470 COLLEGE ST., TORONTO
WA 1-3924

KUPŮ, PREDAJ, NAJOM
DOMOV, OBCHODOV
APARTMENTOV
v meste a na okolí
TORONTA
OBRAŤTE SA NA BRATA
MICHAEL J. VLCKO
REALTOR
TELEPHONE : 267-1211

POJIŠTĚNÍ VŠEHO DRUHU
ZIVOTNÍ, ZDRAVOTNÍ, PENSIJNÍ
AUTO, POŽAR, OBCHODNÍ,
VELIN INSURANCE AGENCY
DR. D. VELIN
Tel.: HI 4-1593 - EM. 8-6121
DON MILLS, ONT.
115 PLATEAU CRESCENT

PROCK INSURANCE AGENCY
124 PANDORA CIRCLE
SCARBORO, ONT.
AXminster 3-7916
AUTO - POŽAR - BONDY
Dopravní a všeobecné pojištění
Výhodnější a levnější podmínky
Auto - financování

EVROPSKÁ LÉKARNA
posílá
LÉKY DO ČSSR
Rychlé a přesné dodání
HILARY'S DRUG STORE
344 BATHURST ST.
TORONTO
Tel.: EMpire 8-1059

Ušetřete na nábytku,
když nakoupíte přímo v továrně
UNITED FURNITURE FACTORIES
Showrooms
511 KING ST. W. - EM. 8-7316
Stereo HI-FI importujeme přímo
z Německa
3 POKOJE \$ 159.00

OD 1. ŘÍJNA ÚSPORA
\$ 138. 60
AIR & OCEAN
TRAVEL CENTRE LTD.
NOTARY PUBLIC
1 ADELAIDE ST. E.,
(roh Yonge St.)
TORONTO
EM 3-8888 (4 linky)
KAREL BUZEK,
Notář.

SPORT

KRASOBUSLAŘI Jelínkovi, Vrzáňová, Pachlová, Náchodská a hokejisté z USA, s Malečkem vše, představí se v Torontě v sobotu odpoledne 13. dubna v kryté hale ve Westonu.

MAPLE LEAF Gardens v Torontě, která je vždy dostaveničkem sportů všech druhů, byla minulý týden ve znamení lehké atletiky. Téměř 13000 diváků vidělo na kryté dráze zvířetici bezpečeně domácí atlety Kidda a Crotherse, ale vavříny večera si odnesl americký skokan o tyči Tork, který překonal světový rekord výkonem 4,93 m. Byl to první lehkotletický podnik v Maple Leaf od skončení druhé světové války. Nový světový rekord Torka však měl trvání jen jeden den. Na závodech v Oregonu C. K. Yang z Formosy, který studuje v USA, skočil ještě více-4,96 m.! Tento výkon je o dva centimetry lepší, než absolutní svět. rekord Fina Nikuly 4,94 m. utvořený loni na otevřeném stadioně. Zajímavé je, že specialistou Yanga je desetiboj. Ani rekord Yanga netrval dlouho a byl znovu překonán fantastickým výkonem Fina Nikuly — 5,10 m.!!

PUSKAS, slavný maďarský fotbalista, který hraje za Real Madrid, má podle italských novin přijet do Kanady, kde by hrál v barvách torontské Italie v Profesionální lize. Letošního ročníku Profesionální ligy se opět zúčastní dva kluby z Montrealu - Cantalia a Ukrajina, vedle loňských účastníků Toronto City, Italie, Romy a Hamilton Steelers. V soutěži neobjeví se letos White Eagle Buffalo. Liga bude tedy opět kanadskou soutěží a opětná účast montrealských klubů dodá soutěži více pestrosti.

PORTUGALCI opět zklamali jako národní mužstvo když porážkou 0-1 od Bulharska byli vyřazeni z Evropského poháru národních mužstev. Porážka byla velkým zklamáním pro zemi, jejíž klub Benfica Lisabon vyhrál loni Evropský pohár mistrů.

ANTAO, sprinter velkých kvalit z Kenye, je považován, jako jeden z vážných favoritů příštích olympijských her. Loňského roku zaběhl 200 yardů za 20,1 v. Tento výkon byl docílen s lehkým větrem v zádech, takže nemůže být uznán za světový rekord. Antao však vyhrál s převahou oba sprinty na hrách Britského Imperia.

DVA vynikající fotbalisté zanechávají aktivní činnost. Jsou to Francouz Fontain nejlepší střelec mistrovství světa v r. 1958 a Němec Schaffer.

NOR ENGAN je favoritem příštích olympijských her ve skoku na lyžích. Jmenovaný závodník, který lyžuje již od svých třech let, vyhrál letos všechny významné závody. Je nazýván nejbezpečnějším skokanem, protože ani jednou během své činnosti nebyl zraněn!

BENFICA Lisabon hraje v Praze 13. března, kde se utká ve čtvrtfinále Evropského poháru mistrů s pražskou Duklou. Tento fotbalový zápas je již vyprodán. V Praze bylo prodáno 50.000 vstupenek.

DÉTROIT má velké možnosti být určen jako místo letních olympijských her v r. 1968. Další uchazeči jsou tato města: Buenos Aires, Mexico City, Mašký Lyon.

MATTHEWS, slavný anglický hráč kopané, který hrál také v Kanadě za Toronto City, vrátil se do Stoke City. Tento anglický klub druhé divize přichodem Mattheuse, kterému bude již brzy 50 let, jen získal. Má na svých zápasech dvakrát více diváků než před rokem!

AFRICANEM, který jako první skočil ve skoku dalekém přes hranici 8 metrů je reprezentant Ghany - M. Ahey. Docílil výkonu 8,05 m.

PELÉ, považovaný za jednoho z nejlepších hráčů kopané na světě, pobírá od svého klubu FC. Santos plat, který je dvojnásobek sumy, kterou oficiálně bere brazilský prezident!

BRATISLAVSKÉ VYKOPÁVKY O VELKOMORAVSKÉ ŘÍŠI

Při rekonstrukcích bratislavského hradu probíhá od roku 1958 v hradním archeologický výzkum. Objevené památky spadají do období od konce říše Velkomoravské až do 12. století. Na ploše 247 čtv. metrů bylo odkryto slovanské pohřebiště se 130 kostrovými hroby. Nejstarší pohřby jsou z rozhraní 9. až 10. století, tedy ještě z období Velkomoravské říše. Mladší hroby jsou pak datovány například dvěma nalezenými mincemi Bély I (1048 —

1060) a Kolomana (1095 — 1114). Soustředění hrobů na poměrně malém prostoru naznačuje, že jde o pohřebiště kostelní. Dosud se však předpokládá pozůstatky starobylého kostela nepodařilo objevit. Starý slovanský hřbitov na bratislavském hradním kopci sloužil svému účelu několik set let již od doby velkomoravské. Nálezy jsou pod vysokou středověkou a novověkou navázkou, jež dosahuje až deseti metrů,